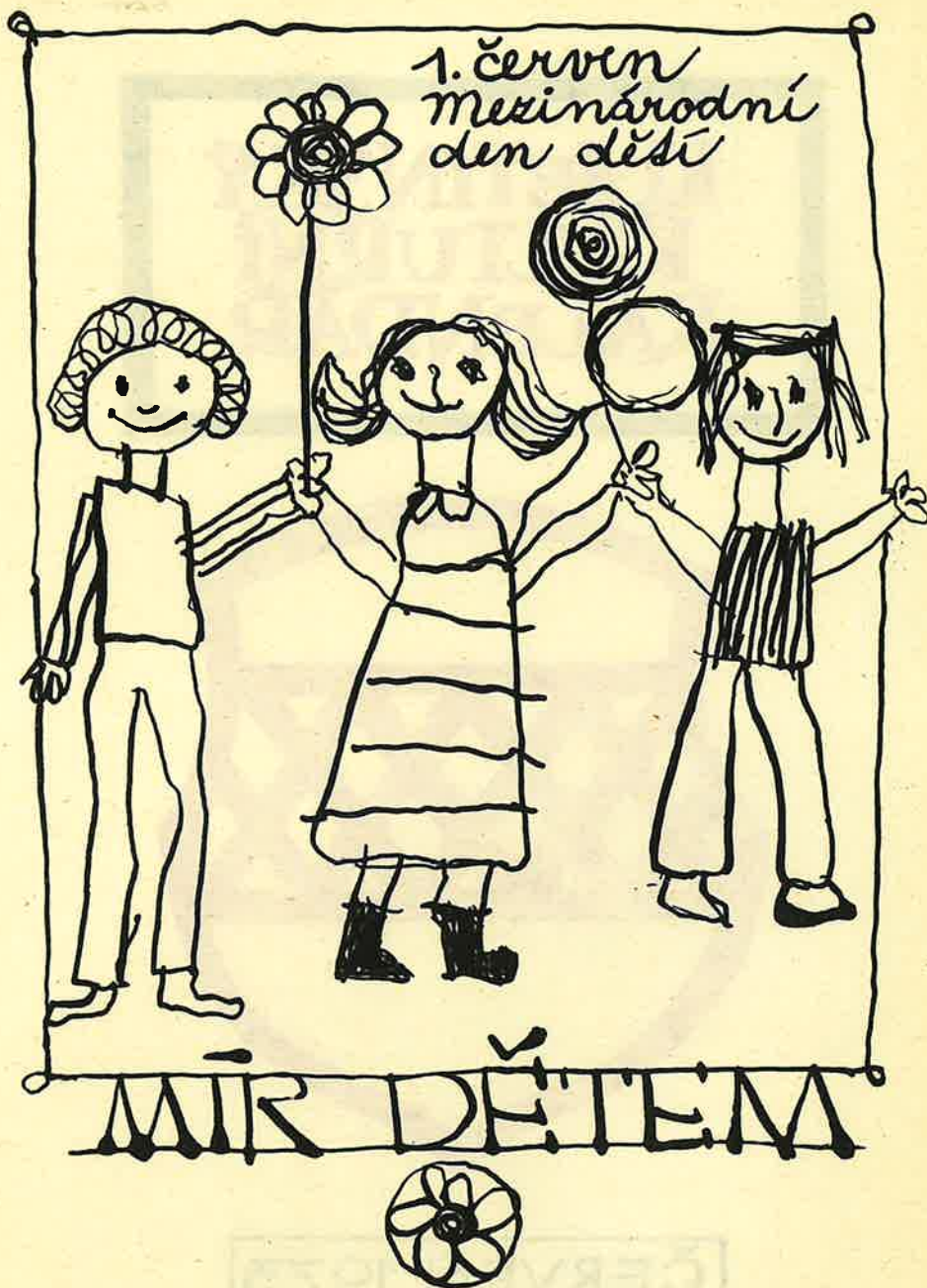

KOJETŇNSKÝ KULTURNÍ KALENDÁŘ

ČERVEN 1973

MÁJOVÉ OSLAVY V KOJETÍNĚ

Všechny letošní májové oslavy se konaly za mimořádné účasti občanstva a mládeže.

Účastníci prvomájového budíčku byli na svém pochodu městem zdraveni občany, kteří se pak shromáždili v mohutném průvodu k manifestaci na Gottwaldově náměstí.

Za krásného májového dne hýřil průvod pestrými barvami hanáckých krojů, rudými šátky pionýrů a dresy příslušníků tělovýchovných organizací, jakož i uniformami členů LM, ČSPO a ČSD. V čele pracovníků našich průmyslových a zemědělských závodů jely vyzdobené alegorické vozy, vyjadřující práci a poslání jejich kolektivů. K plnému zdaru kojetínské májové manifestace přispěla velmi pěkná účast pracujících z okolních obcí Kovalovic, Popůvek, Křenovic, Měrovic, Stříbrnic, Polkovic a Uhřetic. Celkem šlo v průvodu 5200 účastníků a účast na manifestaci přesáhla 7200 občanů a mládeže. Za dobrou přípravu a průběh prvomájových oslav patří dík všem krojovaným a uniformovaným složkám, pracujícím průmyslových i zemědělských závodů, pionýrům, SSM a školní mládeži, všem složkám Národní fronty a zejména všem okolním obcím.

Vzpomínková slavnost na počest 28. výročí osvobození našeho města vítěznou Rudou armádou se konala 7.5. večer. Přes počáteční obavy z nepříznivého počasí se shromáždil pěkný průvod, v jehož čele byly neseny věnce. První věnec byl položen u symbolické sochy OSVOBOZENÍ a druhý u PAMÁTNÍKU RUDE ARMÁDY. Velikou účastí jsme vzdali poctu těm, kteří prolévali krev a obětovali životy za naše osvobození.

Slavnostní koncert souboru Hudební školy z Leinefelde v NDR a souboru LŠU z Přerova, uspo-

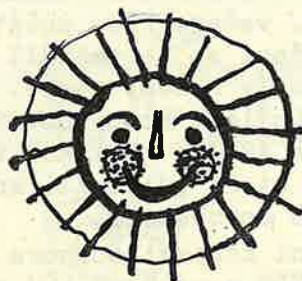
řádaný 8.5.1973, byl vyjádřením solidarity sprá-
telených národů. Odpoledne zaplnili sál sokolov-
ny žáci našich škol, večer pak občané, kteří po-
zorně sledovali pořad přerovského souboru a ve
druhé části pořad symfonického orchestru z NDR a
svým potleskem vděčně kvitovali krásný zážitek.

Průběh májových oslav a všech dalších akcí
pořádaných v jejich rámci je pro nás povzbuzením
do další práce.

Otmar O n d r a
předseda MěV NF

MĚSTSKÝ DŮM PIONÝRŮ A MLÁDEŽE V KOJETÍNĚ

připravuje ve spolupráci se Sdruženími rodičů a
přátel obou škol na Mezinárodní den dětí PIONÝR-
SKOU POUŤ se sportovními soutěžemi a zábavnými
atrakcemi. V pátek dne 1. června se zaplní hřiš-
tě sokolovny dětmi obou kojetínských škol. Pro
nejmenší bude také připraveno pohádkové filmové
představení. Od SRPŠ dostanou všechny děti občer-
stvení a bude-li přát počasí, jistě se tento den
stane radostnou oslavou Dne dětí.

O ČEM JEDNALA RADA MĚSTSKÉHO NÁRODNÍHO VÝBORU

- Projednala rozdělení fondu rezerv a rozvoje,
který činí pro r. 1973 celkem 1,335.000,- Kčs.
Budou z něho dotovány tyto akce: hospodářské
objekty a komunikace na koupališti částkou
350.000 Kčs, smuteční obřadní síň Kčs 100.000,
kanalizace sever a v ulici Křenovské 170.000,
zelené pásy 100.000, vybudování skladu Technic-
kých služeb Kčs 160.000, poskytnut příspěvek
na dobudování jeviště sokolovny Kčs 100.000,
na budování loděnice 100.000, atd.
Se sdružených finančních prostředků bude dobu-
dována prodejna potravin v sídlišti jih, dále
bude zajišťováno postavení lávky pro pěší přes
trať ČSD a další akce,
- provedeno zhodnocení plnění celoměstského zá-
vazku k 25. výročí Února a dubnových národních
směn, kterých se zúčastnilo 3357 brigádníků,
kteří odpracovali 21.117 hodin a vytvořili hod-
notu díla za 310.214,- Kčs,
- projednala hospodaření Městského národního vý-
boru a jeho zařízení za I. čtvrtletí t.r., kte-
ré bylo plynulé. Vyslovila uspokojení s plně-
ním příjmů MěstNV i s dobrými výsledky práce
Oblastních služeb, která splnily výkony na
101,4% a tržby od obyvatel na 102,1%,
- projednala zprávu o průběhu jarních prací ve
všech zemědělských sektorech a plnění dodávko-
vých úkolů v živočišné výrobě za I. čtvrtletí.
JZD Morava splnilo plán nákupu mléka na 103%,
masa na 106% a vajec na 111%.
Školní statek splnil dodávku mléka na 100%,
masa na 109% a vajec na 111%.
Jednotlivě hospodařící zemědělci splnili jen
dodávku masa, neplní však úkoly v mléce a ve
vejcích.

VYZNAMNÁ VÝROČÍ A JUBILEA OBČANŮ NAŠEHO MĚSTA

V měsíci květnu 1973
se dožili

paní Johana Nykllová	90 let
paní Marie Kudelňáková	89 let
paní Františka Šamánková	85 let
paní Františka Vinařová	85 let
paní Žofie Hrouzková	83 let
paní Anežka Němcová	83 let
paní Magda Šnédarová	83 let
pan Stanislav Hýžďal	81 let
pan Antonín Rámiš	81 let
pan Jan Večerká	81 let
paní Vincencie Matějková	80 let

50 let trvání manželství oslavili manželé
Marie a Jan Bastloví

Blahopřejeme!

ČERVEN MĚSÍC MYSLIVOSTI A OCHRANY PŘÍRODY

Letos už popadesáté zasvěcujeme červen myslivosti a ochraně přírody. Ten tajuplný, nádherný a životodárný měsíc, který znovu a znovu obnovuje bohatost a krásu přírody. Už popadesáté zveme všechny občany k přímé účasti na té křehké kráse a vybízíme je k porozumění pro velké dění, jímž je rodící se život.

Chceme-li však, aby všichni byli teď přírodě nápomocni, je přirozené, že tím větší požadavky musíme mít na sebe. Ale řekli jsme, že červen je měsícem všech a tak zůstaňme u tohoto tématu. Snažme se, aby každý povinně přispěl v tomto měsíci k ochraně přírody svým podílem. Požadujeme na všech, aby byli k přírodě pozorní a citliví, aby se k ní chovali ohleduplně, aby nerušili a neohrožovali rodící se život. Není to malý požadavek, vždyť víme, co prohřešků se na přírodě mnozí dopouštějí. Z neznalosti i ze zlé vůle. Proto svou osvětovou činnost, která má právo v Měsíci myslivosti a ochrany přírody vrcholit, zaměřujeme na vysvětlování vztahů lidí k přírodě, na jejich povinnost chovat se k přírodě, k této největší kulturní hodnotě vůbec, co nejlaskavěji. Ovšem tato osvětová činnost musí být důsledná.

Považujeme za samozřejmé, vidíme-li přírodu oživenou nejrůznějšími živočichy a jen těžko si dovedeme představit širé lány našich polí a luk bez zajíců, bažantů a koroptví, bez jásavého zpěvu skřivanů a líbivého volání křepelky, bez kvetoucí šalvěje luční, chrpy a ovčího máku, bez bzučících včel a hunatého čmeláka poletujícího na květech jetele lučního. Těžko bychom si dovedli představit naše lesy bez srnců, jelenů, dančí a jiné lesní zvěře, bez malancholické pís-

ničky červenky a tlukotu pěnice, bez zpěvu žluvy, známého ku-ku nebo naříkavého volání datla černého a jiných nesčetných živočichů všeho druhu. Nebo tmavé noci bez tajemného volání výra, sýčka nebo kalouse ušatého, bez nočních motýlů a jiných brouků.

To všechno má pod svou ochranou člověk a na něm závisí, co z toho všeho zůstane zachováno. Víte, že jsou země, kde to není takové jako u nás a tu vzniká otázka, chceme se za nějaký čas těmto zemím podobat? Naše myslivost a ochrana přírody je považována za jednu z nejvyspělejších na světě a my si chceme toto prvenství udržet a náš vztah k přírodě dál rozvíjet. Je proto mravní povinností každého občana přírodu chránit. Chceme-li ji však chránit, musíme jí rozumět. Musíme znát její zákony. Kdo ji porozumí, bude ji i milovat a bude umět do ní zasahovat tak, aby jí to bylo ku prospěchu.

Znovu zveme a voláme všechny lidi dobré vůle k přímé účasti na zachování všeho, co v přírodě máme.

Přáli bychom si, aby zásady připomínané v červnu našly příznivou odezvu v široké veřejnosti. Proto nemůže odbýt červen jen plakátem nebo několika obrázky ve vývěsní skřínce. Jen cílevědomá, soustavná výchovná a propagační činnost může přinést ty pravé výsledky. Musíme přemýšlet jak to udělat kvalitněji a s větším účinkem, musíme hledat nové způsoby práce a to jak mezi myslivci, tak mezi veřejností. A mějme na mysli, že na tuto činnost musíme být dobře odborně připraveni, což se neobejde bez neustálého zvyšování kvalifikace každého člena Českého mysliveckého svazu.

Myslivec, jako ochránce přírody by měl umět vysvětlit ostatním občanům, že stromy a květiny skýtají sladkou šťávu pro včelí med, že lesy zadržují vodu a že mají kromě hospodářského významu i význam kulturní. Měl by umět vysvětlit, že

léčivé rostliny potřebuje náš lékařský průmysl a že z květin, jako například z lýkovce, plicníku, hořce nebo máty peprné, natrhaných a pak pochozených mohl být vyroben lék, který by zachránil matce dítě nebo dítěti matku. Měl by umět a být schopen poučit, že zpěvné ptactvo poskytuje člověku nepředstavitelný užitek sbíráním různého škodlivého hmyzu. A je samozřejmé, že myslivec by měl umět promluvit i do vlastních řad a přesvědčit některé naše členy, že i myslivec by si měl uvědomit, že škodná zvěř má právo na existenci a že je v honitbě - jsou-li její stavy únosné - užitečná a to tím, že likviduje zdravotně závadnou a neužitečnou zvěř.

Z toho všeho je patrné, že myslivce - ochránáře čeká ještě spousta práce. Myslivost je kulturní, tedy humánní činnost a proto musí být kulturní všechno naše počínání. Je pravda, že jsme vykonali již značný kus práce a že za nás mluví dobré výsledky. Nicméně ještě mnoho zbývá učinit, chceme-li, aby se slova z naší státní hymny "zemský ráj to na pohled" stala skutkem.

Antonín Němeček
myslivecký hospodář
MS Kojetín

ZAPOMENUTÁ KOJETÍNSKÁ PAMÁTKA

Ve Vlastivědném věstníku střední a severní Moravy roč. XII/1933-34 vyšel článek Karla Štégra "Náhrobek pana Jana Pivce z Hradčan a Klimštejna" s podtitulem "Objevený při přestavbě domu č. 62 v Kojetíně v roce 1933". O tom, kdo byl Jan Pivec z Hradčan a Klimštejna píše Bohumír Štégr v kronice města Kojetína.

Dnes již jen málo obyvatel Kojetína zná osudy bývalého rodu z Hradčan a Klimštejna a jejich

vztah ke Kojetínu. A kdopak ví, proč u jižní zdi kojetínského kostela je opřeno torzo náhrobku. Chceme proto připomenout původ a význam této ojedinělé kojetínské památky.

Rytířský rod Pivců z Hradčan pocházel z knížectví opavského. Jeho příslušníci vstupovali jako "vladaři - hejtmani či úředníci" do služeb vyšší šlechty. Zakupovali si "svobodné", poplatků prosté, dvorce nebo domy ve městech. V Kojetíně držel svobodný dům, který byl osvobozen od všech poplatků, Jan Pivec z Klimštejna a Hradčan, jak nás informuje urbář z roku 1566/67.

Jan Pivec z Hradčan a Klimštejna byl úředníkem /správcem/ tovačovského panství za Vratislava z Pernštejna v letech 1564-67. Jeho manželkou byla Estera, dcera Václava Podstatského z Prusinovic. Paní Estera zemřela 30.4.1581 v Kojetíně a je pochována v kostele ve Vrchoslavicích, kde má krásný renesanční náhrobek.

Při opravě domu č. 8 na Gottwaldově náměstí /Kulturní dům/ v roce 1956 byl na dolní chodbě nalezen erb, který má ve štítě dva jelení parohy. Jedná se o erb manželky Jana Pivce z Hradčan Estery Podstatské z Prusinovic. Původně se předpokládalo, že jde o znak Jana Pivce z Hradčan. /Zprávu o tom přináší kronika města Kojetína, díl III., str. 590/.

V době, kdy Jan Pivec byl "úředníkem" na Tovačově, snažil se olomoucký biskup Vilém Prusinovský o restituci katolicismu na Moravě, snažil se obsadit všechny fary, i nekatolické, katolickými faráři. Jan Pivec, sám nekatolík, stranil nekatolické většině v Kojetíně a dělal vše, aby katolický farář v Kojetíně nenastoupil.

Kdy a kde Jan Pivec zemřel nevíme. Předpokládáme však, že zemřel v Kojetíně, a zde je též pochován a jak bylo zvykem byl mu v kostele zasazen náhrobek. Při opravě kostela po třicetileté válce, v době rekatolisace, byl zřejmě náhrobek z

kostela odstraněn. Jeho další osudy jsou neznámé.

V roce 1933 byla při opravě domu čp. 62 nalezena spodní část náhrobku. Je na něm vyobrazen relief muže /od pasu dolů/ v rytířském odění, pravou ruku v rukavici má položenou na štítu se zachovalým erbem. Torzo náhrobku bylo nejprve uloženo v chlapecké škole, pak v městském muzeu a po různém pohybu při stěhování muzea se ocitlo opřeno o jižní zeď kostela, kde je doposud. Kde je horní polovina náhrobku není známo. V depozitáři kojetínského muzea je uložena údajná hlava z náhrobku. Přesná indentifikace se však bude moci provést až po nalezení horní poloviny.

Věříme, že se v brzké době doposud ztracená horní polovina najde a tak zapomenutá a neznámá kojetínská památka bude opět tvořit jeden celek.

KULTURNÍ VÝROČÍ ČERVEN 1973

6. 70. výročí narození sovětského hudebního skladatele Arana Iljiče Chačaturjana
8. 80. výročí narození národní umělkyně, spisovatelky Marie Pujmanové
14. 60. výročí narození operního pěvce Beno Blachuta, laureáta státní ceny
17. 160. výročí narození Charlese Gounoda, francouzského skladatele
20. 125. výročí narození Josefa Václava Myslbeka, sochaře
22. 75. výročí narození Ericha Maria Remarquy, německého spisovatele a bojovníka za mír

Z DĚJIN KOJETÍNA

14. června 1392

uzavřeli Kojetínští s obcí Popůvky a jejími držiteli, arcibiskupskými many Bohunkem a Jarkem z Popovic smlouvu, kterou se ukončil spor o pastviny zvané "Popovský travník" ležící mezi Kojetínem a Popůvkami. Kojetínští museli uznat pastvisko, jako společné pro kojetínské měšťany a popivické poddané. Kromě toho se ve smlouvě museli zavázat, že budou na věčné časy opravovat sedm mostků vedoucích přes Hanou mezi Kojetínem a Popůvkami.

25. června 1736

žádal moravský tribunal držitelku Kojetína Marii Alžbětu, vévodkyni šlesvicko-holštýnskou, o mínění ve věci potvrzení městských výsad Kojetína. Obec Kojetínská se totiž téhož roku obrátila na císaře Karla VI. o potvrzení všech městských výsad, když je totiž paní vévodkyně přes svůj původní souhlas od r. 1732 nepotvrzovala. Císařská kancelář poslala žádost moravskému tribunálu a je zajímavé, že zatím co v žádosti Kojetínští píší jako město, úřední listy je nazývají městečkem.

Protože v červenci náš kalendář nevychází, podíváme se už dnes na události, které se sebehly v minulosti.

1. července 1506

je datum listu daného na Tovačově panem Vilémem z Pernštejna, držitelem Kojetína, kterým vyhovuje zvláštní prosbě purkmistra, konšelů a celé obce kojetínské a zavazuje sebe i budoucí držitely Kojetína, že nebude dále stavěn rybník, který začal

dělat ke škodě města jeho dřívější držitel v letech 1483-1490 pan Heralt z Kunštátu. Pan Vilém z Pernštejna současně přepustil Kojetínským již navršenou rybníční hráz, kteří za to vzdali v jeho prospěch mostného, které vybírali přes mosty Moravy.

1. července 1732

přikoupila držitelka Kojetína ke statku kojetínskému od bratří Jiříka a Bedřicha Žalkovských a Adama Mloty, Víceměřice, Políčky a polovinu Dědic, které zůstaly od těch dob spojeny s Kojetínem. Kojetín tehdy patřil Marii Alžbětě, vévodkyni šlesvicko-holštýnské, která jej koupila v lednu 1726 za 200.000 zlatých od pražského arcibiskupa Ferdinanda z Khünburka.

JAZYKOVÝ KOUTEK

Chceme-li se vyjádřit kterýmkoliv jazykem, musíme znát jeho jazykové prostředky, které tvoří slovy. Souhrn všech slov každého jazyka tvoří slovní zásobu. Náš slovník obsahuje na čtvrt milionů slov. Všechna slova nejsou českého původu. Některá byla přijata z jiných jazyků. Nejčastěji z němčiny, z italštiny, z latiny, z řečtiny a ruštiny. Některá slova zdomácněla a píší se pravopisem domácím. Jiná, hlavně odborné výrazy, se řídí pravopisem jazyka, z něhož byla přejata. Nás zajímá skupina slov s latinskou příponou -ismus, ve které se píše jen -s-. Např.: socialismus, humanismus.

I ve slovech s humanistickou tradicí se píše vždy -s-: např.: filosofie, gymnasium, president, universita.

Nesmíme zapomínat na výrazy, ve kterých se píše -s- a vyslovuje -z-, které se chybně vyskytuje i v písmu: např.: kurs, konkurs, impuls aj.

KINO FRANÁ

1. - 3. BIRIBI
pátek Francouzský barevný film - dramatický
sobota příběh z trestanecké kolonie v tunis-
neděle ké poušti
Mládeži do 15 let nepřístupno
6. a 7. JAVOR A JULIANA
středa Slovenský barevný film - lidový bala-
čtvrtek dický příběh plný kouzel, hudby a
kleteb
Mládeži přístupno
8. - 10. SCARAMOUCHE
pátek Francouzský barevný širokoúhlý film -
sobota příběh legendární postavy dobrodruha
neděle a herce
Mládeži přístupno
13. a 14. STALO SE V ROZVĚDCĚ
středa Sovětský širokoúhlý film vypráví
čtvrtek dramatické osudy neohroženého chlapce
Mládeži přístupno
15. - 17. BUTCH CASSIDY A SUNDANCE KID
pátek Amarický barevný širokoúhlý film je
sobota napínavým a veselým westernem o osu-
neděle dech dvou přátel
Mládeži do 15 let nepřístupno
20. a 21. STAL JSEM SE MUŽEM ZÁKONA
středa Maďarský film o dobrodružstvích, která
čtvrtek přináší riskantní povolání
Mládeži do 15 let nepřístupno

- 22-24. NA STROMĚ
pátek Funes st., Funes ml. a G. Chaplino-
sobota vá v barevné francozské komedii
neděle Mládeži přístupno
27. a 29. V ZELENÝCH PAHORCÍCH
středa Rumunské barevné filmové drama
čtvrtek o zločinu ve jménu lásky
Mládeži do 15 let nepřístupno.
29. a 30. OÁZA
pátek Český barevný širokoúhlý film
sobota o několika mužích uprostřed pekla
africké pouště
Mládeži přístupno

D Ě T S K Á P Ř E D S T A V E N Í

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

- neděle 3. POHÁDKA O POHÁDCE
Sovětský barevný film
- neděle 10. TAJNÝ ÚKOL
Sovětský širokoúhlý film pro děti
- neděle 17. BÁJEČNÁ PARTA
Anglický barevný film pro děti
- neděle 24. PAN TAU NA HORÁCH
Český film pro děti

Upozorňujeme čtenáře Kojetínského kultur-
ního kalendáře, že jeho další číslo
vyjde až v z á ř í 1973.

KOPANÁ NA STADIONĚ - MISTROVSKÁ UTKÁNÍ

XX

neděle 3.4.1973	Utkání II. mužstva se Sokolem
Lobodice - začátek v 10 hodin
neděle 10.4.1973	Utkání I. mužstva s Chronotech-
nou Šternberk - začátek v 17
hod., předzápas - dorost
neděle 17.4.1973	Utkání II. mužstva se Sokolem
Soběchleby - začátek v 17 hod.
neděle 24.4.1973	Utkání I. mužstva se Sigmou
Lutín - začátek v 17,30 hod.,
předzápas dorost

XX

Kojetínský kulturní kalendář vydává
Osvětová beseda Kojetín

řídí redakční rada: A. Malý, B. Novotná,
L. Ondruch, Dr. Fr. Řezáč

úprava textu: A. Vočková

titulky: P. Markulček

tisk: Okresní kulturní středisko v Přerově

povoleno odborem kultury ONV v Přerově
pod číslem F-6, 015-017, ze dne 24.9.1969

XX